

Vloga in pristojnosti inšpekcije dela ter sodelovanje svetov delavcev z IRSD

Verjetno nas ob omembi inšpekcije večina pomisli na pikolovsko iskanje kršitev ter na preganjanje in kaznovanje storilcev. Vendar pa na inšpektoratu za delo posvečamo veliko pozornosti tudi preventivni vlogi inšpektorjev, v okviru te vloge pa se ponujajo razne možnosti sodelovanja med sveti delavcev in Inšpektoratom Republike Slovenije za delo (IRSD).

Inšpekcijsko nadzorstvo inšpektorata za delo

Sestava, naloge in načela delovanja IRSD

Inšpektorat RS za delo (v nadaljevanju: IRSD) je organ v sestavi Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Sestavljajo ga tri inšpekcije:

- inšpekcija nadzora delovnih razmerij,
- inšpekcija nadzora varnosti in zdravja pri delu in
- socialna inšpekcija.

Pristojnosti, organizacijo in možnosti ukrepanja inšpektorjev za delo določa primarno **Zakon o inšpekciji dela (ZID-1)**, za vprašanja, ki jih ta ne ureja, pa se subsidiarno uporablja **Zakon o inšpekcijskem nadzoru (ZIN)**. Glede vseh postopkovnih vprašanj, ki niso urejena z ZID-1 ali ZIN, pa se uporablja zakon, ki ureja **splošni upravni postopek (ZUP)**.

IRSD opravlja naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem zakonov, drugih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov z **naslednjih področij**, če ni z zakonom drugače določeno:

- varnosti in zdravja pri delu,
- delovnih razmerij, minimalne plače, trga dela in zaposlovanja, dela in zaposlovanja tujcev, sodelovanja delavcev pri upravljanju in stavk.

Inšpektorat opravlja tudi inšpekcijski nadzor nad izvajanjem drugih zakonov in predpisov, če ti tako določajo. V zadnjih letih smo denimo priča skokovitemu naraščanju pristojnosti inšpektorjev za delo, ki se uvajajo ne samo z zakoni, ampak tudi s podzakonskimi predpisi. Žal pa število inšpektorjev in drugih zaposlenih na IRSD **ne sledi temu trendu**.

Tako kot ostali inšpektorji, ki jih zavezujejo določbe ZIN, morajo tudi inšpektorji za delo pri opravljanju inšpekcijskega nadzorstva **upoštevati štiri temeljna načela**:

- *načelo samostojnosti* (inšpektorji so v okviru svojih pooblastil samostojni),
- *načelo varstva javnega interesa in varstva zasebnih interesov* (svoje naloge opravljajo z namenom varovanja javnega interesa, hkrati pa varujejo tudi interese pravnih in fizičnih oseb),
- *načelo javnosti* (obveščajo javnost o svojih ugotovitvah ter ukrepih, če je to potrebno, da se zavarujejo pravice pravnih ali fizičnih oseb, ter da se zagotovi spoštovanje pravnega reda oziroma njihovih odločb) in

- *načelo sorazmernosti* (v delovanje pravnih in fizičnih oseb posegajo le v obsegu, ki je nujen za zagotovitev učinkovitega inšpekcijskega nadzora, in izrečejo ukrep (ob upoštevanju teže kršitve), ki je za zavezanca ugodnejši, če je s tem dosežen namen predpisa).

Pristojnosti inšpektorjev

Inšpektorji so uradne osebe s posebnimi pooblastili in pristojnostmi. Imajo pa tudi posebne odgovornosti, med katerimi je treba posebej omeniti varovanje poslovne in druge tajnosti ter tajnosti vira (vira prijave in vira drugih informacij, na podlagi katerih se opravlja inšpekcijski nadzor). Ta dolžnost pa traja tudi po prenehanju delovnega razmerja inšpektorja.

Pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora **ima inšpektor na podlagi določb ZIN kar široka pooblastila**. Tako ima denimo pravico:

- pregledati prostore, objekte, postroje, naprave, delovna sredstva, napeljave, predmete, blago, snovi, poslovne knjige, pogodbe, listine in druge dokumente ter poslovanje in dokumentacijo državnih organov, gospodarskih družb, zavodov, drugih organizacij in skupnosti ter zasebnikov,
- vstopiti na parcele in zemljišča fizičnih in pravnih oseb,
- pregledati poslovne knjige, pogodbe, listine in druge dokumente ter poslovanje in dokumentacijo, kadar se vodijo in hranijo na elektronskem mediju ter zahtevati izdelavo njihove pisne oblike, ki mora verodostojno potrjevati elektronsko obliko,
- zaslišati stranke in pričé v upravnem postopku,
- pregledati listine, s katerimi lahko ugotovi istovetnost oseb,
- brezplačno pridobiti in uporabljati osebne in druge podatke iz uradnih evidenc in drugih zbirk podatkov, ki so potrebni za izvedbo inšpekcijskega nadzora,
- brezplačno vzeti vzorce blaga in opraviti preiskave vzetih vzorcev,
- brezplačno vzeti vzorce materialov in opreme za potrebe preiskav,
- fotografirati ali posneti na drug nosilec vizualnih podatkov osebe, prostore, objekte, postroje, napeljave in druge predmete iz prve alineje,
- reproducirati listine, avdiovizualne zapise in druge dokumente,
- zaseči predmete, dokumente in vzorce v zavarovanje dokazov,
- opraviti druga dejanja, ki so v skladu z namenom inšpekcijskega nadzora.

Potrebno je poudariti, da ima inšpektor pravico **brez predhodnega obvestila ter brez dovoljenja zavezanca oziroma njegove odgovorne osebe**, ne glede na delovni čas, vstopiti v prostore in objekte, na zemljišča in parcele ter k opremi in napravam, če z zakonom ni drugače določeno. Izjema je vstop v stanovanjske prostore (ki so varovani že po določbi 36. člena Ustave RS), za katerega je potrebna odločba pristojnega sodišča, če zavezanec inšpektorju odkloni vstop vanje.

Inšpektor za delo lahko **za največ 15 dni odvzame oz. zaseže dokumentacijo**, ki jo potrebuje za ugotavljanje resničnega stanja v obravnavani zadevi, če meni, da so očitno kršene pravice delavca oziroma, da obstaja sum prekrška ali hujših kršitev zakonov, drugih predpisov, kolektivnih pogodb oziroma splošnih aktov, za nadzor nad izvajanjem katerih je pristojen IRSD. O zasegu dokumentacije inšpektor izda zavezancu potrdilo, iz katerega mora biti razvidno, katera dokumentacija je bila zasežena.

Zavezanec mora inšpektorju **omogočiti nemoteno opravljanje nalog inšpekcijskega nadzora**. Če inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora naleti na fizični odpor,

ali če tak odpor pričakuje, lahko zahteva **pomoč policije**. Z inšpektorjem pa morajo **sodelovati tudi pravne in fizične osebe**, zoper katere se sicer ne vodi inšpekcijski postopek, ampak razpolagajo z domnevnimi dokazi oziroma drugimi, tudi osebnimi podatki, potrebnimi za izvedbo inšpekcijskega nadzora. Te osebe morajo na zahtevo inšpektorja posredovati dokaze in druge podatke, oziroma morajo omogočiti zaslišanje prič za pridobitev teh dokazov ali drugih podatkov, najkasneje v treh dneh od prejema njegove zahteve.

Dolžnosti inšpektorjev

Inšpektor **mora obravnavati** prijave, pritožbe, sporočila in druge vloge v zadevah iz svoje pristojnosti. Ne glede na določbe ZUP mora obravnavati tudi **anonimne prijave**. Če inšpektor v postopku ugotovi, da je prijava lažna¹, **postopek ustavi**. Vlagatelje prijav in ostalih vlog mora sicer inšpektor obvestiti o svojih ukrepih najkasneje po opravljenem nadzoru in sprejetem zadnjem ukrepu oziroma po ustavitvi postopka, a samo v primeru, **če to izrecno zahtevajo**.

Novi ZID-1 je v letu 2014 prinesel tudi novost, da je jasneje določeno, katere zadeve mora IRSD **obravnavati prednostno**. Inšpektorat v skladu s 14. členom ZID-1 prednostno obravnava prijave, iz katerih nedvoumno izhaja verjetnost:

- da bodo izpolnjeni pogoji za izdajo prepovedne odločbe iz 19. člena ZID-1 ali
- da gre za kršitev pravic večjega števila delavcev pri zavezancu na podlagi predpisov, za nadzor nad katerimi je pristojen IRSD.

Stranke v postopku

Posebej pomembni sta določili, da ima v inšpekcijskem postopku položaj stranke le **zavezanec** in da se postopek inšpekcijskega nadzora v skladu z določbo ZID-1 vodi **po uradni dolžnosti** – ne pa na zahtevo stranke ali prijavitelja, razen če zakon določa drugače. Takšno ureditev prijavitelji v praksi **marsikdaj težko sprejmejo**, saj v določenih primerih vidijo inšpektorja za delo kot svojo podaljšano roko. Menijo, da poteka inšpekcijski postopek izključno v interesu prijavitelja, zato pa naj bi ga inšpektorji vodili v skladu z njihovimi željami in predlogi ter tako tudi ukrepali. Ob tem pa se morda niti ne zavedajo, da nimajo položaja stranke v postopku, in pozabljajo na dve pomembni načeli inšpekcijskih postopkov: samostojnost inšpektorjev in načelo varstva javnega interesa. Vlagatelj pobude, prijave, sporočila ali druge vloge torej nima položaja stranke.

Zavezanec je v skladu z ZID-1 fizična ali pravna oseba ali drug subjekt, ki je dolžan ravnati v skladu s predpisi, za nadzor nad izvajanjem katerih je pristojen inšpektorat, in pri katerem se uvede inšpekcijski postopek. V veliki večini primerov, ki jih rešujejo inšpektorji IRSD, je zavezanec (glede na naravo določb, katerih izvajanje nadzorujejo), **delodajalec**².

Ukrepi inšpektorjev

Če inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi, da je kršen zakon ali drug predpis oziroma drug akt, ima **pravico in dolžnost opraviti naslednje**:

- odrediti ukrepe v skladu z ZIN ali drugim zakonom, katerega izvajanje nadzoruje inšpektor, za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti, v roku, ki ga sam določi,
- uvesti in izvesti postopke v skladu z Zakonom o prekrških (ZP-1),

¹ Šteje se, da je prijava lažna, če jo vlagatelj vloži, čeprav ve, da zavezanec ni kršil zakona ali drugega predpisa.

² Izjema so npr. postopki socialne inšpekcije, kjer so zavezanci izvajalci dejavnosti socialnega varstva idr.

- naznaniti kaznivo dejanje ali podati kazensko ovadbo za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti,
- predlagati pristojnemu organu sprejem ukrepov,
- predlagati odvzem premoženjske koristi, če si je zavezanec pridobil takšno korist s storitvijo kaznivega dejanja ali prekrška,
- odrediti druge ukrepe in opraviti dejanja, za katere je pooblaščen z zakonom ali drugim predpisom (npr. posreduje zapisnik drugi pristojni inšpekciji, če pri opravljanju nalog nadzora ugotovi kršitev predpisa, katerega izvajanje nadzoruje druga inšpekcija).

Najpogosteje uporabljeni ukrepi inšpektorjev IRSD so:

- **ureditvena odločba** (s katero inšpektor odredi zavezancu, da z dejanjem, opustitvijo dejanja oziroma z aktom v roku, ki ga določi inšpektor, zagotovi izvajanje zakonov, drugih predpisov, kolektivnih pogodb ter splošnih aktov iz svoje pristojnosti – ureja jo 16. člen ZID);
- **prepovedna odločba** – inšpektor jo izda, ko ugotovi (19. člen ZID-1):
  1. neposredno nevarnost za življenje delavcev;
  2. da je delodajalec omogočil delo tujcu ali osebi brez državljanstva v nasprotju s predpisi, ki urejajo zaposlovanje tujcev;
  3. da je delodajalec ali uporabnik, h kateremu so v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja in trg dela, posredovani delavci s strani delodajalca, ki opravlja dejavnost posredovanja dela delavcev uporabniku, omogočil delo delavcu v nasprotju s predpisi, ki urejajo trg dela;
  4. zaposlitev na črno, če posebni predpisi določajo pristojnost inšpekciji za delo;
  5. delo otrok, mlajših od 15 let starosti, v nasprotju s predpisi, ki urejajo delo otrok;
  6. opravljanje dela na podlagi pogodb civilnega prava v nasprotju z zakonom, ki ureja delovna razmerja;
- inšpektor *lahko* izda prepovedno odločbo tudi v naslednjih primerih (18. člen ZID-1):
  1. če delodajalec ni zagotovil brezhibnosti sredstev za delo in ustreznega delovnega okolja in delovnega procesa, kakor tudi njihove sprotne prilagoditve ob vsaki spremembi v delovnem procesu;
  2. če zaradi sredstev za delo, delovnega postopka, delovnega okolja ali nezavarovanega območja grozi nevarnost za nezgodo delavcev;
  3. če delodajalec delavcev ni usposobil za varno in zdravo delo;
  4. če mu je zavezanec ali odgovorna oseba zavezanca onemogočila inšpekcijski pregled;
- uvedba **postopka o prekršku** v skladu z določbami ZP-1;
- izrek **opozorila** po 33. členu ZIN;
- **naznanilo suma storitve kaznivega dejanja**.

Inšpektorji za delo ukrepajo tudi (sicer redkeje) z **naslednjimi ukrepi**:

- zadržanjem učinkovanja prenehanja pogodbe o zaposlitvi zaradi odpovedi na podlagi drugega odstavka 215. člena ZDR-1;
- pečatenjem sredstev za delo, delovnih prostorov ter delovišč ali drugih prostorov, v katerih se opravlja gospodarska ali negospodarska dejavnost (pri zavezancu, pri katerem je inšpektor dvakrat v šestih mesecih ali več kot dvakrat v daljšem časovnem obdobju izdal prepovedno odločbo iz 18. ali 19. člena ZID-1, in zavezanec ni odpravil ugotovljenih nepravilnosti), in odredbo o ustavitvi dobave električne energije, vode, plina ter o prekinitvi telekomunikacijskih zvez;

- prepovedjo opravljanja dejavnosti oziroma z zasegom predmetov ali dokumentacije, odreditvijo zapečatenja naprav, sredstev, predmetov ali opreme, ki jih zavezanec uporablja za kršitve, ali so s kršitvami nastali;
- prepovedjo opravljanja dejavnosti oziroma z zasegom predmetov ali dokumentacije ali odreditvijo zapečatenja naprav, sredstev, predmetov ali opreme, ki jih zavezanec uporablja za kršitve, ali so s kršitvami nastali (če zavezanec v roku, ki ga z odločbo določi inšpektor, ne odpravi ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti).

ZID-1 določa tudi možnost, da inšpektor s sklepom odredi delodajalcu (če oceni, da je to potrebno zaradi varovanja pravic drugih oseb), da o ugotovitvah inšpekcijskega nadzora in izrečenih ukrepih pisno **seznaní delavce na pri delodajalcu običajen način** (npr. na določenem oglasnem mestu v poslovnih prostorih delodajalca ali z uporabo informacijske tehnologije) ter **sindikát** ali **svet delavcev** oziroma **delavskega zaupnika** pri delodajalcu.

Preventivni ukrepi

Inšpekcijsko delo pa ni le represivno, pač pa si prizadevamo, da bi lahko bili čim bolj učinkoviti že s preventivnimi ukrepi. Takšni so denimo:

- **odgovori na pisna vprašanja posameznikov, podjetij in institucij**, ki se nanašajo na delovanje inšpekcije;
- **obveščanje javnosti** v medijih o ugotovljenih nepravilnostih ter o posledicah kršitev zakonov in drugih predpisov;
- **objava obvestil, smernic in napotkov zavezancem na spletnih straneh IRSD** (kot npr. varnostni napotki pri sanaciji žledoloma ali vetroloma, ki smo jih objavili v februarju 2014, ukrepi delodajalca ob visokih temperaturah na delovnem mestu iz julija 2015 ipd.);
- vsako leto organiziramo **konference IRSD**, kjer opozarjamo na aktualne problematike, s katerimi se srečujemo pri svojem delu³ – udeležba na teh konferencah je brezplačna, odprta vsem zainteresiranim posameznikom, interes za udeležbo pa je vsako leto zelo velik;
- **podajanje strokovne pomoči** v zvezi z izvajanjem zakonov in drugih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov iz svoje pristojnosti delodajalcem in delavcem;
- **sodelovanje z zainteresirano javnostjo in drugimi organi**: državnimi organi ter drugimi javnimi in zasebnimi subjekti, ki delujejo na področjih iz pristojnosti inšpektorata, kot tudi s sindikalnimi oz. strokovnimi združenji delavcev in združenji delodajalcev;
- posebej pa je treba omeniti tudi izpolnjevanje obveznosti **zagotavljanja informacij javnega značaja** in obveznosti glede odgovorov na vprašanja medijev iz Zakona o medijih;
- **posredovanje** v sporu med delavcem in delodajalcem.

IRSD in sodelovanje delavcev pri upravljanju

Pravna podlaga za nadzor nad izvajanjem določb zakonodaje, ki se nanašajo na sodelovanje delavcev pri upravljanju, je v 2. členu ZID-1. Ta določa, da opravlja IRSD inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem zakonov, drugih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov,

³ V aprilu 2016 smo tako pripravili že XIV. konferenco IRSD na temo »Učinkovito zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu«.

ki urejajo med drugim tudi sodelovanje delavcev pri upravljanju, če ni z zakonom drugače določeno. Poleg **Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (ZSDU)** urejata nekatere vidike sodelovanja pri upravljanju tudi dva temeljna zakona, ki urejata pravice delavcev v Sloveniji, in hkrati predstavljata materialno osnovo dela dveh inšpekcij IRSD, to sta **Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1)** in **Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1)**.

Zakon o delovnih razmerjih

Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1) posebej ureja vlogo sveta delavcev ali delavskega zaupnika v naslednjih določbah:

- **četrti odstavek 10. člena** določa, da mora delodajalec pred sprejemom posredovati predlog splošnega akta v mnenje svetu delavcev oz. delavskemu zaupniku; svet delavcev oz. delavski zaupnik mora podati mnenje v roku osmih dni, delodajalec pa mora pred sprejemom splošnega akta posredovano mnenje obravnavati in se do njega opredeliti;
- **peti odstavek 59. člena** določa obveznost uporabnika, da mora enkrat letno obveščati svet delavcev oz. sindikat o razlogih za uporabo dela napotenih delavcev in o njihovem številu – če sindikat ali svet delavcev to zahteva;
- **65. člen** v zvezi z urejanjem instituta pogodbe o zaposlitvi s krajšim delovnim časom določa tudi pravico delavca do sodelovanja pri upravljanju v skladu s posebnim zakonom;
- **86. člen** določa vlogo svetov delavcev v primeru redne ali izredne odpovedi, poleg tega pa je član sveta delavcev oz. delavski zaupnik varovan pred odpovedjo v skladu s **112. členom** istega zakona;
- **113. člen** določa možnost zadržanja učinkovanja odpovedi pogodbe o zaposlitvi – če predstavnik delavcev pri delodajalcu zahteva zadržanje učinkovanja prenehanja pogodbe o zaposlitvi zaradi odpovedi;
- **deveti odstavek 148. člena** določa, da mora delodajalec enkrat letno obvestiti sindikat oz. svet delavcev ali delavskega zaupnika o izrabi delovnega časa – če kateri od delavskih predstavnikov to zahteva;
- **174. člen** opredeljuje vlogo sveta delavcev oz. delavskega zaupnika v disciplinskem postopku – katerikoli od njiju lahko po pooblastilu delavca sodeluje v disciplinskem postopku.

Pomembne pa so tudi **kazenske določbe**, v katerih so predvidene globe za nekatere od zgoraj navedenih kršitev.

Zakon o varnosti in zdravju pri delu

V nadaljevanju je potrebno še izpostaviti pomembnejše določbe ZVZD-1, ki se navezujejo na sodelovanje delavcev pri upravljanju:

- v **3. členu** je določena definicija izraza »delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu« – to je predstavnik delavcev, ki ima položaj in vlogo sveta delavcev – položaj tega zaupnika pa je urejen v 47. členu ZVZD-1;
- v skladu s **13. členom** se morajo delodajalci in delavci oziroma njihovi predstavniki o vprašanih varnosti in zdravja pri delu medsebojno obveščati, skupno posvetovati ter soodločati v skladu s tem zakonom in predpisi o sodelovanju delavcev pri upravljanju;
- **po petem odstavku 17. člena** mora delodajalec v izjavi o varnosti k pisni oceni tveganja priložiti zapisnik o posvetovanju z delavci oziroma njihovimi predstavniki;
- **na podlagi 45. člena** delavci pravico do sodelovanja pri obravnavi o vseh vprašanih, ki zadevajo zagotavljanje varnega in zdravega dela, uresničujejo neposredno, s svojimi

- predstavniki v svetu delavcev v skladu s predpisi, ki urejajo sodelovanje delavcev pri upravljanju, ali z delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu;
- **na podlagi 46. člena** se mora delodajalec z delavci ali njihovimi predstavniki posvetovati o oceni tveganja, pa tudi o vsakem ukrepu, ki lahko vpliva na varnost in zdravje pri delu, o izbiri strokovnega delavca, izvajalca medicine dela, delavcev za prvo pomoč in delavcev oziroma pooblaščenih oseb po posebnih predpisih za varstvo pred požarom in evakuacijo, ter o obveščanju delavcev in organizaciji usposabljanja;
  - **v 48. členu** so določene pravice in obveznosti sveta delavcev ali delavskega zaupnika, in sicer lahko svet delavcev ali delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu od delodajalca zahtevata sprejetje ustreznih ukrepov ter pripravita predloge za odpravo in zmanjšanje tveganj za varnost in zdravje pri delu; nadalje lahko delavci ali njihovi predstavniki za varnost in zdravje pri delu zahtevajo nadzor pristojne inšpekcije, kadar menijo, da delodajalec ni zagotovil ustreznih varnostnih ukrepov; predstavnik sveta delavcev ali delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu ima pravico prisostvovati inšpekcijskemu nadzoru, kadar ta opravlja nadzor nad zagotavljanjem varnosti in zdravja pri delu, ter izraziti svoja opažanja; delodajalec mora seznaniti svet delavcev ali delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu ter sindikate pri delodajalcu z ugotovitvami, predlogi ali ukrepi nadzornih organov, prav tako pa mora za izvajanje nalog članov sveta delavcev oziroma delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu zagotavljati tudi ustrezne oblike usposabljanja;
  - v zvezi s pravico delavca, da odkloni delo, če mu grozi neposredna nevarnost za življenje ali zdravje, ker niso bili izvedeni predpisani varnostni ukrepi, je **pomembna določba 52. člena**, in sicer lahko delavec zahteva posredovanje inšpekcije dela ter o tem obvesti svet delavcev ali delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu, če delodajalec ne odpravi nevarnosti;
  - **v kazenskih določbah zakona** so predvidene globe, če delodajalec krši zgoraj navedene določbe zakona.

Sodelovanje med sveti delavcev in IRSD

Z vidika represivne vloge IRSD je pomembno, da **lahko svet delavcev (oz. delavski zaupnik) vložijo prijavo na pristojno enoto IRSD**⁴ ali na njegov sedež, če ugotovi, da je prišlo pri delodajalcu do kršitve predpisov, za nadzor izvajanja katerih je pristojen IRSD. V prijavi je treba čim natančneje opredeliti delodajalca in naravo kršitve. Inšpektorji za delo nato prijavo obravnavajo in če prijavitelj to **izrecno navede v svojem dopisu**, ga o ugotovitvah in ukrepih konkretnega inšpekcijskega nadzora seznanijo v skladu s 24. členom ZIN po zaključku inšpekcijskega postopka.

V okviru preventivne vloge IRSD pa so možnosti za sodelovanje med inšpektoratom in sveti delavcev bolj raznolike in v praksi morda še ne docela izkoriščene. Eno od možnosti določa 5. člen ZID-1 v smislu sodelovanja s sindikalnimi oziroma strokovnimi združenji delavcev in združenji delodajalcev **pri odkrivanju in preprečevanju pojavnih oblik kršitev**, ne samo predpisov, ki neposredno urejajo sodelovanje delavcev pri upravljanju, ampak tudi drugih predpisov, katerih kršitve zaznavajo sveti delavcev oz. delavski zaupniki pri svojem vsakodnevnem delu. Sodelovanje je možno tudi v okviru **strokovne pomoči**, ki jo nudimo na IRSD v skladu s 4. členom ZID-1. Sveti delavcev se lahko v tem smislu obrnejo na IRSD predvsem z vprašanji glede izvajanja zakonov, drugih predpisov in kolektivnih pogodb.

---

⁴ To je enota, ki izvaja inšpekcijski nadzor na tistem območju, kjer ima delodajalec svoj sedež (seznam vseh enot IRSD z opredelitvijo njihovih krajevnih pristojnosti po občinah je objavljen na spletni strani IRSD).

Odprte pa so seveda tudi možnosti **raznih srečanj, sestankov in skupnih posvetov, konferenc** ipd.